

MIJN OPA MIJN HELD

*Van agenten, onderduikers, VVM en
vakantiegangers in Nunspeet*

Pieter van Heiningen

MIJN OPA MIJN HELD

*Van agenten, onderduikers, VVM en
vakantiegangers in Nunspeet*

www.mijnbestseller.nl

© Pieter van Heiningen, Putten, 2023

Auteur Pieter van Heiningen

Cover Pieter van Heiningen (zie ook blz. 44)

Foto van Marinus van Alie Westerink

Foto's uit het familiearchief en Pieter van Heiningen

Uitgeverij MijnBestseller Rotterdam

ISBN: 9789403689562

*Alle rechten voorbehouden. Niets uit dit boek mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd
gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige
wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, in druk,
opnamen of op enige manier, zonder voorafgaande schriftelijke
toestemming van de uitgever en auteur.*

Inhoudsopgave	5
Voorwoord	7
Inleiding	9
1. Belevissen van veldwachter Coeleman	11
2. Help mijn man is klusser	18
3. Dubbele moord in Houtdorp	23
4. Bombardement op Rotterdam	31
5. Een gewone werkdag in maart 1943	37
6. Mijn opa mijn held	45
7. Onderduiken in het keukenkastje	50
8. Oom Bé, de stille verzetsheld	57
9. Het konijn	69
10. Een spannende fietstocht	75
11. Zwemmen bij Polsmaten	80
12. Spelen aan de Zoomweg in Nunspeet	86
13. Schilderen met mijn nichtje	91
14. De Klodderaar op de markt in Nunspeet	97
15. De ultieme ervaring als bijrijder van de VVM	103
Epiloog	113
Andere bundels van de auteur	116

Voorwoord

Het was voor mij een geweldige uitdaging om deze korte verhalen te bundelen tot dit boek.

De overleveringen en notities binnen onze families waren een bron van inspiratie. In het bijzonder denk ik aan de ontboezemingen van mijn opa en mijn oom.

Later, toen ik ouder was, vertelden mijn ouders het nodige.

Wel heb ik als schrijver in bepaalde situaties gebruik gemaakt van mijn artistieke vrijheid.

Na mijn drie gedichtenbundels (bladzijde 116) wilde ik erg graag deze bundel met korte verhalen schrijven.

Nunspeet heeft in onze familie altijd een belangrijke rol gespeeld.

Nog steeds bezoeken we dit gebied regelmatig.

Mijn dank gaat uit naar Alie Westerink, die zorgde voor een foto van haar vader Marinus, de chauffeur van de VVM.

Daarnaast dank ik anderen voor hun inbreng en medewerking. Ook dank aan mijn uitgever, die er weer een mooi boek van gemaakt heeft.

Tenslotte wil ik RTV Nunspeet danken voor de mogelijkheden, die ik kreeg in de Uitzending van 'Senioren bij de Tijd' van 29 november 2022 om meer over mijn werk als schrijver te vertellen.

Pieter van Heiningen

Inleiding

In het voorjaar van 1943 gebeurde er iets zeer ingrijpends in het leven van rijksveldwachter Teunis Coeleman en zijn gezin.

Van de ene op de andere dag waren alle zekerheden, waar hij in geloofde en op vertrouwde, verdwenen. Van de hemel kwam hij in een hel terecht.

De Tweede Wereldoorlog bleek een soort ijkpunt te zijn in het leven van betrokkenen. Ondanks alles, de angsten en het geweld, mag onze familie toch van geluk spreken, dat ‘we’ de oorlog hebben overleefd. Vroeger vond ik de verhalen vooral spannend. Pas later begreep ik veel meer, hoe die tijd voor hen geweest moet zijn.

In deze bundel verhalen maak je kennis met Teunis Coeleman, zijn familie en naasten. Deze gebeurtenissen speelden zich met name af in en om Nunspeet. Voor oud-Nunspeters nog heel herkenbaar. Het betreft de periode 1915 tot 1963. Het lijken herinneringen uit een lang vervlogen tijd. De families van Heiningen, Coeleman, Hagenbeek en Westerink spelen een belangrijke rol in deze verhalen.

Deze bundel verhalen draag ik op aan hen, die ik in mijn leven heb leren kennen. In het bijzonder aan Teunis Coeleman, **mijn opa mijn held.**

Pieter van Heiningen, Putten januari 2023

1. Belevissen van veldwachter Coeleman (1917-1935)

*V.l.n.r.: Teunis Coeleman, Berend (zoon) en zijn vrouw
Hillegonda (kind en vrouw rechts onbekend)*

Op 15 mei 1948 vierde mijn opa, Teunis Coeleman, zijn 35-jarig ambtsjubileum bij de rijkspolitie. Hij werd toen bevorderd tot opperwachtmeester 1e klas. Eigenlijk zou dat jubileum een aantal jaren eerder hebben moeten plaats vinden. Maar de 18 maanden dat hij als gijzelaar gevangen zat in Kamp Vught en Kamp Amersfoort, telden niet mee. Die periode lag als een grauwsluier over zijn leven. Dat was de dank van de Overheid voor zijn verzet tegen de Bezetter.

Want ook in die tijd was het: regels zijn regels.
Maar al die jaren, die hij voor het Gezag werkte, als
rijksveldwachter en als politieman, had hij het nodige
meegemaakt. In dit eerste verhaal enkele belevenissen van
veldwachter Coeleman, mijn opa mijn held, in Nunspeet.

Als straatagent in Deventer

Teunis Coeleman, geboren in 1890 te Andelst, ging in 1910 bij
de politie. Hij trad daarbij in de voetsporen van zijn vader. Na
zijn opleiding kreeg hij de standplaats Deventer. Daar begon
hij als straatagent. Veelal lopend. Opletten, ruzies sussen en
soms mensen aanhouden, vanwege een klein vergrijp, of
openbare dronkenschap.

Hij maakte blijkbaar indruk op zijn meerderen. Al snel werd
hij bij de recherche geplaatst. Dat was wel andere koek. Aan de
hand van sporen en dergelijke misdaden oplossen.

Dat heeft Teunis ongeveer een jaar of vijf gedaan. In 1917
werd hij overgeplaatst naar Nunspeet. Samen met zijn vrouw
Hillegonda en zoon Berend verhuisde het gezin naar dit snel
groeierende Veluwe dorp. In december van dat jaar werd hun
dochter Adriana (mijn moeder) geboren.

In de functie van rijksveldwachter in de Gemeente
Nunspeet/Ermelo was het hard werken. Samen met collega